

Krajem novembra i početkom decembra mjeseca 2010. g, prateći reportaže s poplavljenoj području Kosinjske doline, prisjetio sam se djetinjstva uz rijeku Jadovu.

Jadova je neobična rijeka, jer kristalno bistra i pitka, teče od kasne jeseni do kasnog proljeća, a preostali dio godine je uglavnom bezvodna.

Jadova je skoro svake jeseni i za vrijeme proljetnog otapanja snijega znala naglo porasti i uz neobičan huk nositi sve pred sobom, praveći štetu na postojećim mostovima i mlinicama.

Imala je Jadova na sebi od kamena i drveta sačinjene mlinice. Kažem, imala je, a danas ih nema.

Iščezle su polako i sigurno zauvijek kao da su slutile skorašnju tragediju i egzodus svojih vlasnika i suseljana.

U Vrepcu je postojalo pet mlinica.

Na Jadovi: Alaginac, Ražovinova i Popovića mlinica, a po jedna na Graovčevu pećini i potoku Tunjevac.

Bili su to većinom višestoljetni objekti koji su u određenim vremenskim epohama građeni i u čestim turbulentnim, uglavnom ratnim vremenima nestajali da bi ponovno bili obnovljeni i služili svojoj namjeni.

Osim Vrepčana, Zavodana i Pavlovčana, mlinice su koristili stanovnici Podlapače, Mekinjara, Švračkova i još nekih sela.

Mi preostali stariji Vrepčani dobro se sjećamo kolona zaprežnih kola ispred navedenih mlinica. Ljudi su strpljivo čekali da dođu na red i samelju svoje žito na obostrano zadovoljstvo njih samih i mlinara.

Bili su to divni prizori. Voda je niz žljebe padala na kašike koje su velikom brzinom okretale vretena i mlinsko kamenje, dok je iz koševa padalo zrnje žita koje se je mljelo i u mutjanicu, uz udaranje čekala , mirisno brašno padalo.

Ponosni mlinari i vlasnici žita, brašno bi uzimali u ruku, stiskali ga i podnosili pod nos da osjete miris friško samljevenog brašna.

Dok su se mutjanice punile prisutni su se družili, jeli i ispijali po koju čašicu rakije.

Elektrifikacijom sela i pojmom električnih mlinova, vodenice su gubile na značaju i vlasnici su ih počeli pomalo prepuštati propadanju.

Prva je šezdesetih godina prošlog stoljeća, u bezazlenoj dječjoj igri, izgorjela i zauvijek nestala mlinica na potoku Tunjevac.

Tokom vremena u nailazećim godinama polako su propadale sve mlinice.

Prestao je huk vode na Graovčevim mlinicama, na mističnom Alagincu, a i Ražovinov mlin je utihnuo.

Najduže je zubu vremena odoljevala Popovića mlinica, ali i ona je nestala u drugoj polovici

Sjećanje na vrebačke mlinice

Autor Administrator

Ponedjeljak, 27 Prosinac 2010 03:42 - Ažurirano Ponedjeljak, 27 Prosinac 2010 03:47

devedesetih godina prošlog stoljeća.

Blijede sjećanja, ali se neki od nas još uvijek sjećaju TV reportaže iz sedamdesetih godina prošlog stoljeća, kada je naš sumještanin novinar Dane Narančić s ekipom TV Zagreb, snimio mlin Popovića i razgovarao sa mlinarom Đurom Novišinom, koji je uz Dudu Grubića još preostali živi mlinar.

Ove godine posjetio sam Đuru, koji mi je pokazao mlinsko kamenje, koje je izvukao ispod ruševina bivše mlinice i ostavio ih na sigurno mjesto.

U razgovoru sa spomenutim mlinarima i još nekim sumještanima stekao sam dojam da kod nas postoji volja i nada da će se ponovno izgraditi mlinica Popovića, na ponos i diku nas i naših potomaka.

Zaslužila je to mlinica Popovića, jer je ona najduže odoljevala zubu vremena i svim nedaćama koje su devedesetih godina zadesile naš Vrebac i njegove mještane.

Ovom prigodom pozivam naše Vrepčane, Zavodjane i Pavlovčane te ostale, koji se s nostalgijom sjećaju i u podsvijesti osjećaju huk mlinova, da svi zajedno pokušamo obnoviti mlinicu Popovića, koje je u općem košmaru i dotrajalosti, same od sebe „nestalo“ negdje 97./98. g. 20. stoljeća.

Đuro Ćurčić